

ner, der i en bestemt periode på 2 timer havde været benyttet med videresendte signaler via den sendemast, som dækkede en bestemt adresse (i alt ca. 500 samtaler). Landsretten henviste bl.a. til Højesterets kendelse af 7. maj 1997 og forslaget om at indføre en udtrykkelig lovhjemmel for masteoplysninger i Brydesholt-udvalgets betænkning.

I forlængelse af Højesterets kendelse fra 1997 har Rigsadvokaten over for Justitsministeriet anbefalet, at der skabes lovhjemmel for at indhente de teleoplysninger, der er omhandlet i Højesterets kendelse. Rigsadvokaten har i den forbindelse fremhævet, at masteoplysninger er et vigtigt efterforskningsmiddel, og at den utilsigtede krænkelse af en større personkreds, der af tekniske årsager kan blive omfattet, er af relativt beskeden karakter, ligesom der efter retsplejeloven er pligt til snarest at tilintetgøre materiale, der viser sig ikke at have efterforskningsmæssig betydning. Endvidere kan indgrebet kun foretages under retlig kontrol og under iagttagelse af de almindelige proportionalitetsregler.

Justitsministeriet overvejede i forbindelse med lovforslaget om beslaglæggelse, edition mv. (L 41 af 8. oktober 1998) at medtage et forslag, der skaber hjemmel til at indhente de teleoplysninger, der omhandles i Højesterets kendelse fra 1997. Justitsministeriet fandt imidlertid på daværende tidspunkt, at der var behov for nærmere overvejelse af forslaget, herunder nærmere overvejelser om, hvordan en sådan hjemmel nærmere skal udformes for at tage højde for den teknologiske udvikling. Justitsministeriet fandt det derfor rigtigst, at spørgsmålet indgik i Brydesholt-udvalgets overvejelser.

4.4.2. Udvalgets forslag

Brydesholt-udvalget tilslutter sig Rigsadvokatens betragtninger. Udvalget finder derfor, at der bør tilvejebringes en klar lovhjemmel til indgreb af denne karakter. For at sikre, at der tages højde for den teknologiske udvikling, bør formuleringen af en sådan bestemmelse ikke specifikt vedrøre masteoplysninger, men vedrøre teleoplysninger, der ikke kan specificeres på kendelsestidspunktet («udvidet teleoplysning»).

Udvalget foreslår på den baggrund, at indgreb i meddelelseshemmeligheden i form af udvidet teleoplysning reguleres selvstændigt i retsplejeloven.

Udvalget finder herudover, at der kun skal være adgang til udvidet teleoplysning under de betingelser, der gælder for anden aflytning end telefonaflytning, f.eks. rumaflytning, jf. retsplejelovens § 781, stk. 5. Det vil sige, at der skal være mistanke om en forbry-

delse, som har medført eller som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

Den gældende bestemmelse i § 781, stk. 5, blev indsat under Folketingets behandling af det lovforslag (nr. L 164 af 1. februar 1985), der dannede grundlag for lov nr. 227 af 6. juni 1985 om ændring af retsplejeloven og konkursloven (telefonaflytning mv.). Der henvises herom til Folketingstidende 1984-85, tillæg B, sp. 2227, hvor ændringsforslaget bl.a. begrundes med, at indgreb i meddelelseshemmeligheden i form af rumaflytning er betydelig alvorligere end de øvrige indgreb i meddelelseshemmeligheden. Denne form for indgreb ønskedes derfor begrænset til forbrydelser, som har medført eller som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier, herunder forhold omfattet af straffelovens § 191 om grove narkotikaforbrydelser.

Der henvises i øvrigt til betænkningen s. 87-91 og 108-109.

4.4.3. Justitsministeriets overvejelser

4.4.3.1. Generelle overvejelser

Justitsministeriet finder af de af Rigsadvokaten og Brydesholt-udvalget anførte grunde, at der – af hensyn til en effektiv efterforskning af navnlig alvorlig kriminalitet – bør tilvejebringes en udtrykkelig lovhjemmel med henblik på at gøre det muligt at indhente teleoplysninger, der ikke på kendelsestidspunktet kan specificeres nærmere (udvidet teleoplysning).

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at formuleringen af en sådan bestemmelse ikke specifikt bør vedrøre masteoplysninger. For at tage højde for den teknologiske udvikling bør bestemmelsen vedrøre teleoplysninger, der ikke kan specificeres på kendelsestidspunktet.

Det bør i den forbindelse særligt fremhæves, at den *utilsigtede* krænkelse af en større personkreds, der – uden at have nogen forbindelse med forbrydelsen – af *tekniske årsager* bliver omfattet af indgrebet, er af relativt beskeden karakter. Efter Justitsministeriets opfattelse kan et indgreb af en sådan karakter derfor ikke anses for mere vidtgående end de indgreb (teleoplysninger mv.), der traditionelt henføres under bestemmelserne om indgreb i meddelelseshemmeligheden.

Justitsministeriet kan tiltræde Brydesholt-udvalgets forslag om, at udvidet teleoplysning kan foretages under det skærpede kriminalitetskrav i retsplejelovens § 781, stk. 5. Der er tale om et langt *bredere* indgreb i meddelelseshemmeligheden, end de øvrige indgreb, hvorfor udvidet teleoplysning bør begrænses til